Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 192. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 11, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 11-го ЖОВТНЯ 1995 р. Ч. 192. РІК CII.

ПРО ЗЛУКУ ЦЕНТРАЛЬ

З огляду на вістки в пресі про чергові заходи для об'єднання двох громадських централь УККА і УАКРади, подаємо до відома читачів листа, якого УАКРада вислала до д-ра Аскольда Лозинського, президента УККА.

***

До Хвальної Екзекутиви
Українського Конґресового Комітету Америки
на руки президента д-ра Аскольда Лозинського

Вельмишановний Пане Президенте!

На засіданні Екзекутиви УАКРади дня II-го вересня ц. р.. д-р Богдан Шебунчак звітував про дві неформальні зустрічі, які недавно відбулися: перша його з д-ром Аскольдом Лозинським, а друга з участю д-ра Аскольда Лозинського, інж. Євгена Івашкова і Лева Футали та його, Уляни Дячук і Осипа Труша. Він зреферував докладно про обговорювані можливості об'єднання двох громадських централь, беручи до уваги пропозиції складу Екзекутиви і назву нової централі та відбуття надзвичайного конґресу.

Вислухавши це звідомлення і провівши дискусію над предложеними пропозиціями, вирішено, що об'єднання двох централь є потрібне і на часі та що нова громадська централя мусить об'єднати всі існуючі організації на терені Америки на базі рівноправности і демократичних засад. Новий статут мусить запевнити на майбутнє репрезентацію всіх організацій Америки в керівних органах нової централі.

Для встановлення об'єднання та для притягнення до праці в новій централі нових організацій вибрано комісію УАКРади у складі: Євген Стахів, Володимир Процик, Осип Труш і Андрій Шевченко. Комісія УАКРади є готова розпочати формальні розмови. Просимо визначити представників УККА, щоб з ними домовитися про зустрічі.

З надією на Вашу позитивну відповідь та на успішне завершення наших переговорів, остаємось з пошаною до Вас

Уляна М. Дячук
президент УАКРади

СТВОРЕНО МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Київ (Р. Р.). — Президент України Леонід Кучма своїм указом з 26-го вересня зліквідував Міністерство Культури, а іншим указом створив Міністерство Культури і Мистецтв України.

Міністром призначено Дмитра Остапенка, який колись очолював Харківський Театр Опери і Балету ім. М. Лисенка, а пізніше Київську державну фільгармонію Д. Остапенко народився у селі Новачиха Хорольського району на Полтавщині 3-го листопада 1946 року, закінчив Харківський Інститут Мистецтв, здобув фах концертного виконавця, дириґен-та оркестри народних інструментів, має заслуженого діяча мистецтв України. Трудову діяльність розпочав артистом ансамблю народних інструментів, викладачем у Харківському Державному Інституті Культури. У 1971—77 роках був на комсомольській і партійній праці, потім став директором Харківської опери. З 1982 року працював начальником Головного управління театрів і музичного мистецтва, консультантом ЦК КПУ. Від 1992 року очолював Київську фільгармонію. Одружений, має двох синів.

Як уже інформовано, указом Президента з 27-го ве-ресня, міністром юстиції України призначено Сергія Головатого, народженого в Одесі 29-го травня 1954 року, кандидата наук. Київський державний університет він закінчив у 1977 році, працював молодшим і старшим науковим співробітником в Інституті соціяльних та економічних проблем. Від 1990 року — депутат Верховної Ради України, з 1994 року очолює в парляменті підкомісію в закордонних справах і зв'язках з СНД.

Ще одним указом Л. Кучма призначив Ірину Шелудько заступником міністра України у справах преси та інформації.

ЗСА добились замирення в Боснії

Вашінґтон. — Після майже чотирирічних воєнних дій, у четвер, 5-го жовтня, воюючі сторони у Боснії погодились на припинення військових дій, що в короткому часі мають бути завершені мирними переговорами у З'єднаних Стейтах Америки.

Всього кілька годин після того, як заступник секретаря Державного департаменту Ричард Голбрук завершив переговори в Сараєво, отримавши останній потрібний підпис боснійського президента Алії Азетбеґовіча, президент Билл Клінтон у Білому Домі з неабияким задоволенням повідомив про це засоби масової інформації зазначуючи, що припинення військових дій було призначено на вівторок, 10-го жовтня. Він підкреслив і те, що це є правильний шлях, одначе тривалого миру у Боснії ще не досягнено. Аналітики твердять, що коли заплановані в ЗСА переговори з участю в них президента Б. Клінтона будуть успішними, то це також буде вагомим політичним досягненням для його Уряду.

Офіційні чинники кажуть, що прибуття до ЗСА балканських делеґацій на чолі з президентами Боснії, Хорватії і Сербії заплянована на 25-го жовтня. Тим часом, припинення військових дій не відбулося згідно з плянами, бо не виконано однієї із передумов — включення енергогосіїв. Одначе західні дипломати твердять, що ця затримка триватиме тільки 24 до 48 годин.

У ЛАТВІЇ ПЕРЕМОГЛА ПАРТІЯ „ГОСПОДАР"

Рига, Латвія. — Цими днями, при досить високій активности населення, відбулися вибори до шостого сейму Латвії — в них взяли участь 72 відсотки виборців.

Висліди виборів були цілковитою несподіванкою для політичних аналітиків. Найбільше голосів, 15.3 відсотка, дістала наймолодша з 19 партій і партійних коаліцій — Демократчна партія „Саймнієкс" („Господар"). Вона проголосила себе центристською і своєю головною ціллю має захист місцевого виробника, тобто найбільш масову середню клясу власників.

Ніхто також не передбачав успіху другої за результатами партії — руху „Латвія" (15 відсотків), на чолі якого стоїть німецький громадянин латвійського походження Йоахім Зіґеріс. Він навіть не знає латвійської мови і в парляменті користується послугами перекладача. Дотепер Й. Зіґерс був підприємцем, активно займався доброчинною діяльністю, особливо в ділянці охорони здоров'я.

У першу трійку ввійшла й партія „Латвійський шлях" (14.6 відсотка голосів), у її списку значилося 28 депутатів сейму попереднього скликання. Всього в новий парлямент ввійшли дев'ять партій і бльоків. Більшість латвійських спостерігачів успіх руху „Латвія" пояснюють „відчаєм населення", „вірою людей у чудо", „люмпенізацією спільноти". „Мене до глибини душі вразив той факт, що мої земляки виявили таке довір'я тогу німцеві",— сказала голова Руху за національну незалежність Латвії Анна Сейле, маючи на увазі Й. Зіґерса. Вона закликала партійних провідників республіки не допустити його до участи в новому уряді.

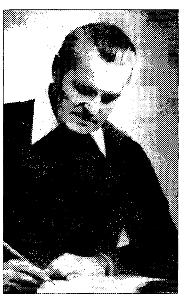
Сам Й. Зіґерс у своєму виступі ствердив: „Латвія стоїть на порозі банкрутства. Без участи нашого руху ефективного уряду зформувати не можна. Президент тяжко помилиться, якщо зіґнорує нас".

Шахтарі нагадують про свої потреби

Донбас (УНІАР). — Біля 200 шахт Донецької та Луганської областей 2-го жовтня провели попереджувальний страйк. Головна вимога — виплата зарплатні та підтримки вугільної галузі з боку держави.

До цих вимог приєдналися 3,000 учасників віча в Донецькому, які висловили солідарність з усіма, хто опинився в біді.

Помер Я. Климовський

Св, п. Я. Климовський

Філядельфія. — Тут в понеділок 9-го жовтня помер на 88-му році життя довголітній співробітник „Свободи", відомий громадянин, любитель театру Ярослав Климовський. Уродженець Тернополя, від молодих років був звеличником театру і мистецтва, член театру „Заграва" в Україні, театру Стадника, відтак адміністратор театрів, завзятий спортовець і спортовий звітодавець.

Після переїзду до ЗСА перебував постійно у Філядельфії, де далі посвячувався своїм зацікавленням мистецтвом і спортом. На ці теми довгими роками постійно дописував до „Свободи".

Ще в суботу 7-го жовтня був присутнім на проголошенні висліду конкурсу сатири та гумору, що його влаштував 43-ий Відділ Союзу Українок у Філядельфії та, як завжди, в повному здоров'ї і гуморі передавав привіт для членів редакції „Свободи".

Похорон покійного відбудеться в четвер, 12-го жовтня, у Філядельфії з церкви св. Михаїла.

Крим готовий іти на компроміс із Києвом

Симферопіль (УНІАР). — Верховна Рада Криму розгляне проєкт конституції Криму у другому читанні 11-го жовтня. Таке рішення ухвалила Президія Верховної Ради Криму.

Як заявив спікер кримського парляменту Євген Супрунюк, депутати Верховної Ради України та парлямен-таристи півострова готові обговорювати стан нового проєкту кримської конституції, готові йти на компроміс. Він повідомив, що прем'єр-міністер Криму Анатолій Франчук у ході відвідин Києва, які розпочалися 2-го жовтня, має намір обговорити питання розмежування компетенцій Києва і Симферополя з Президентом України Леонідом Кучмою.

"Ліва" опозиція виступає проти реформ

Київ (УНІАР). — Виступаючи перед журналістами, Президент України Леонід Кучма визнав, що "ліві" мають значну соціяльну базу і є таким чином поважною суспільною силою в Україні. Але ні комуністи, ні соціялісти, на його думку, не є сьогодні фанатичними прибічниками комуністичних догм.

"Члени згаданих партій виступають лише проти політичного й економічного курсу, що запроваджується в життя державною владою, — сказав він. — Але ж те саме робить опозиція в будь-якій демократичній країні". Президент, щоправда, нічого не сказав про те, чи обов'язком опозиції в будь-якій демократичній країні є також боротьба проти її незалежности.

Українські соціялісти тим часом опублікували свою альтернативну економічну програму чи, як вони її називають, програму запобігання національній катастрофі. В загальних рисах вона спрямована проти ринкових реформ і співпраці з Заходом, на поновлення адмі-ністративно-командної економіки совєтського взірця. Не маючи у Верховній Раді достатньої більшости, щоби здійснити цю "рятівну" програму, ліві плянують зорґанізувати наприкінці жовтня - на початку листопада масові виступи трудящих, аби таким чином змусити Уряд змінити свою економічну політику, зокрема зупинити приватизацію та не допустити продажу землі.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

Фонд „Відродження" відзначив п'ятиріччя

КИЇВ. — П'ятиріччя своєї діяльности Фонд „Відродження" відзначив у столичному Театрі ім. Івана Франка. Цей міжнародний фонд засновано 1990 року Українським Товариством „Просвіта", Українською Радою Миру, „Зеленим Світом" та американським Фондом Сороса. Його мета — сприяння розбудові інфраструктури відкритого суспільства, підтримка процесів відродження демократії та сприяння інтеґрації України у світову громадськість. Філії Фонду діють в усіх областях України.

Готують програму випуску ліків

ПОЛТАВА. — Тут 27-29-го вересня відбувся перший національний з'їзд фармакологів України, учасники якого підготували програму „Ліки" для передачі на розгляд Уряду. Віцепрезидент Національної Академії Наук України Платон Костюк зазначив, що на з'їзді обговорено фундаментальні проблеми основні проблеми фармакології України і шляхи їх подолання.

Вимагають усунути начальника міліції

ЛЬВІВ. — Група народних депутатів Верховної Ради України від Львівської области в оприлюдненому депутатському запиті до міністра внутрішніх справ вимагає усунення заступника начальника управління внутрішніх справ Львівщини Володимира Іванусі та вжиття інших заходів для очищення львівської міліції від порушників закону. Депутати стурбовані зростанням напруження у Львові та області, особливо після призначення полковника В. Іванусі на посаду заступника начальника управління обласної міліції. Згаданий полковник у вересні 1989 року очолив міліційний загін, який влаштував побоїща над учасниками першого всеукраїнського музичного фестивалю „Червона рута" у Чернівцях. Отож призначення його до Львова громадяни оцінили як сиґнал наступу реакційних сил. Депутатський запит підписаний 19 парляментаристами.

Зростає число пожеж

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА. — З початком холодів тут значно зросло число пожеж. Днями загорілося щось у Міському Комітеті, пожежу швидко згасили. Пізніше вибухла пожежа на стадіоні. Вогонь охопив 700 квадратних метрів приміщень і наніс шкоди на 300 млн. карбованців. Пожежники вважають, що причиною пожеж стали електричні огрівачі приміщень.

„Укрнафта" хоче бути приватизованою

КИЇВ. — Начальник управління акціонування Акціонерного товариства „Укрнафта" Володимир Тимонін засудив пропозиції Держнафтоґазпрому України про включення шістьох дочірніх підприємств АТ „Укрнафта" до переліку об'єктів, які не підлягають приватизації. На його думку, це суперечить законам України про господарські підприємства і їх приватизацію та відповідним указам Президента України. З боку Держнафтоґазпрому, за його словами, неправильно поінформовано комісію Верховної Ради про хід приватизації в АТ „Укрнафта". Голова АТ „Укрнафта" Борис Зарицький надіслав з цього приводу звернення до Президента Леоніда Кучми, де пояснив, що акціонерне товариство не є монополістом і не має загальнодержавного значення, так само, як і його структури. Передання їх у державну власність зруйнує цю нафтовидобувну галузь.

Школярі мріють про безпеку і рівноправ'я

КИЇВ. — Центр „Демократичні Ініціятиви" провів опитування учнів дев'-ятьох кляс у рамках міжнародного европейського проєкту „Молодь і історія", який охоплює 20 країн Европи, в тому числі Україну. Опитано 1,148 школярів України з різних областей. Їх найбільше турбують проблему злочинности, безпеки руху, рівноправ'я жінок у всіх сферах життя та закриття усіх ядерних станцій Европи.

Розвиваються українсько-австрійські взаємини

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Австрійські підприємці прибули у Прикарпаття для налагодження співпраці з місцевими будівельниками. Перша австрійська інвестиція в Івано-Франківському в готель „Роксоляна" дала добрі результати. Тепер гості знайомляться з деревообробним комбінатом та хутрофірмою „Тисмениця". Передбачається співпраця і в галузі екології.

МВФ вірить у реформістські наміри українського Уряду

Київ (УНІАР). — Представник Міжнародного валютного фонду в Україні Алекс Сундаков заявив журналістам, що корекція курсу реформ, оголошена українським Урядом, не означає жодного їх елімінування, і тому не викликає в МВФ особливого занепо-коєння. Так само спокійно ставиться МВФ і до зволікань Уряду з упровадженням нової валюти.

"Для нас не має жодного значення, як називатиметься українська валюта — купон, карбованець, а чи гривня, — сказав А. Сундаков. — Важливо, щоб український Уряд робив усе можливе для її зміцнення на основі макростабілізації". Покищо, на його думку, "всі конкретні заходи, здійснювані українським керівництвом, відповідають зобов'язанням, даним Міжнародному валютному фондові, і перебувають у руслі оголошеної програми реформування економіки".

Канадський гість пропонує співпрацю

Київ (УНІАР). — Тут 2-го жовтня перебував прем'єр-міністер канадської провінції Саскачеван Рой Романов. Його прийняв голова Верховної Ради Олександер Мороз, який сказав, що після прийняття України до Ради Европи можна перейти до діялогу і співпраці з країнами світу зокрема з Канадою. А досвід Саскачевану стане у пригоді при підготові нової конституції України.

Підприємці Саскачевану вже сьогодні укладають договори з українськими партнерами. Р. Романов сказав, що Саскачеван зацікавлений у співпраці з Україною в галузях енергетики, сільського господарства, освіти і культури.

УПЦ КП готується до собору

Київ (УНІАР). — Українська Православна Церква Київського Патріархату, яка складається сьогодні з 27 епархій, три з них у Росії, скликає 20-21-го жовтня Всеукраїнський православний помісний собор для обрання нового патріярха. Кандидатами на це місце вважають теперішнього місцеблюстителя патріяршого престолу Митрополита Філарета та Митрополита Галицького Андрія, що очолює нині Івано-Франківську епархію.

В Україні, як відомо, діють також Українська Православна Церква Московського Патріярхату та Українська Автокефальна Православна Церква. Київський Патріярхат звернувся до них із закликом об'єднатися в єдину Помісну Православну Українську Церкву, спадкоємицю Древньо-Київської митрополії.

На соборі буде розглянуто ряд документів щодо стосунків між Церквою і державою та щодо повернення їй майна, конфіскованого большевиками після революції 1917 року. Плянується також обговорити проблеми суспільної моралі і взаємодію Церкви із засобами масової інформації у вирішенні цих проблем. На собор запрошено духовенство, мирян, учнів духовних закладів, громадських діячів України, журналістів та закордонних гостей.

У СВІТІ

ЩЕ ОДНУ БОЙОВУ бригаду, кількістю 3000 вояків, зформувало мусулманське військове командування у Сараєві. Як повідомили інформаційні джерела у середовищі „голубих шоломів", нова формація озброєна „наймодернішою зброєю західнього виробицтва". Розвідка ООН пов'язує це з тимчасовим функціонуванням „голубих коридорів", якими під еґідою Міжнародного Червоного Хреста в Сараєво доставили декілька великих вантажів зброї. Спостерігачі стверджують, що мусулманські командири плянують нову спробу розірвати кільце сербської бльокади довкола Сараєва. Військa боснійського уряду хочуть позбавити сербів контролі над районом Ґрбавіца, відкрити собі дорогу до столичного летовища Бутмір і остаточно розбльокувати Сараєво з півдня.

ДЕПУТАТ німецького парляменту Штефан Ґейм відмовився від депутатського мандату. Цей свій крок 82-річний письменник, якого вибрали у вищий законодавчий орган країни від Партії демократичного соціялізму, здійснив на знак протесту проти рішення парляменту значно підвищити місячну платню для депутатів. „Я не хочу брати участь у грабіжницьких акціях парляментаристів",— сказав Ш. Ґейм на пресовій конференції. На його думку, депутати „набивають власні кишені", а в той самий час у Німеччині швидко збільшується армія безробітних. В цих умовинах письменник-депутат бачить для себе лише одну можливість — піти геть з парляменту.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНІ УРЯДОВЦІ підтвердили минулого четверга, що президент Билл Клінтон підписав окремий наказ, який значно улегшить можливості подорожування до Куби для кубинських американців, науковців, мистців, священиків і проповідників, а також дозволить на значне поширення праці американських доброчинних допомогових організацій та угрупувань оборони людських прав. Фідель Кастро довідавшись, назвав це намаганням ЗСА підірвати соціялізм у Кубі, а кубинські еміґраційні угрупування в ЗСА побоюються, що такі заходи з боку ЗСА поліпшити стосунки між обидвома країнами і тим самим зміцнити владу Ф. Кастра.

ПОВІДОМЛЕННЯ

секретарям та новим членам УНСоюзу

Всі україномовні нові члени УНС, які набули грамоти у Департаменті Дорослих, від 1-го вересня 1995 р. отримують „Свободу" один місяць безплатно, щоб запізнати їх з нашою газетою та заохотити стати передплатниками. Англомовні члени отримують чотири безплатні числа "The Ukrainian Weekly".

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Недостойний приклад

У розумінні світової громадськости, до вподоби це комусь чи ні, З'єднані Стейти Америки, хочуть вони цього чи ні, є бачені як свого роду захисники демократичної справедливости. І як такі, мають певні зобов'язання, а в першу чергу зобов'язання бути прикладом, гідним до наслідування в усіх своїх починах. Коли сьогодні зорганізовану світову громадськість представляє Організація Об'єднаних Націй, а її головна квартира знаходиться в Ню Йорку, на території ЗСА, то країна-господар в першу чергу повинна бути у передових рядах її послідовників, зокрема у її 50-річчя. Тому не можна бути надто здивованим, що коли ЗСА через свої внутрішні політикантські непорозуміння не виконують своїх зобов'язань щодо цієї організації, то на адресу ЗСА в останніх двох тижнях посипались гострі слова критики саме від їх найвірніших союзників.

День за днем у своїх виступах перед Генеральною асамблеєю ООН державні мужі та керівники окремих країн з гіркотою підкреслювали той факт, що ЗСА, ота країна добробуту та прибіжище багатьох покривджених і пристановище переслідуваних, сьогодні заборгували членські вплати більше, ніж будь-яка країна. Секретар закордонних справ Англії назвав таку поведінку ЗСА „репрезентацією без оподаткування" — всім відомий клич американських колоністів, що став одним із причинків до американської революції. Міністер закордонних справ Австралії натякнув і на можливість такого, що ЗСА через це можуть втратити право голосу в ООН а скандинавські країни одноголосно назвали цю поведінку ЗСА „жалюгідним" прикладом для всього світу.

Згідно з власними підрахунками, ЗСА винні ООН 1.4 блн. дол. тільки за членську вкладку, що в основному й є причиною найбільшої фінансової кризи в 50-річній історії ООН, яка може довести цю організацію до банкрутства. Ба, щобільше, ця поведінка ЗСА щодо своїх членських зобов'язань супроти ООН вже змусила генерального секретаря Бутроса Бутроса- Ґалі зарядити деякі скорочення у видатках окремих відділівООН. Зокрема, ці фінансові труднощі можуть погано відбитися на праці Міжнародного суду справедливости, що є головним органом правосуддя ООН, особливо окремих трибуналів, які створено для судового переслідування оскаржених у ґеноцидах і воєнних злочинах в Руанді та на Балканах. Суддя Ричард Ґолдстон, юрист з Південної Африки та головний прокуратор обидвох вище згаданих трибуналів, і Джан Шаттук, заступник Державного секретаря для справ людських прав, дуже турбуються цією іситуацією, що загрожує дальшому існуванню трибуналів. Коли трибуналам забороняється видавати гроші, щоб вести потрібні дослідження на місцях, ангажувати відповідних адвокатів і відновляти контракти теперішних працівників, то це створює загрозливу ситуацію можливости закриття Руандського та Югославського трибуналів підкреслив Р. Ґолдстон. Для прикладу він навів, що досі Югославський трибунал у воєнних злочинах звинуватив 43 особи, включно з Радованом Караджічем, керівником боснійських сербів, і генералом Ратком Младічем, їхнім військовим командиром. І всі ці проблеми випливають з того, що ЗСА заборгували вплату своїх членських вкладок і цим подають поганий приклад для всього світу.

Американські офіційні чинники здивовані специфічністю гіркоти у цих заввагах їхніх найближчих европейських й інших союзників, а дійшовши до зрозуміння своєї нікчемної, на думку багатьох, поведінки, заявили, що „все зрозуміли". З цього приводу представниця ЗСА до ООН Меделейн Олбрайт негайно подалась до Вашінгтону, щоб порадитись, як найшвидше ЗСА могли б вирівняти свою заборгованість ООН. Виглядає, що в ЗСА є ще відповідальні політики, які врешті зрозуміли, в чому справа, і минулого тижня Конгрес, ухвалюючи резолюцію, якою дано можливість державі функціонувати до схвалення бюджету, включив туди також 120 млн.. для ООН і 50 млн. дол. для миротворчих дій.Тепер американські дипломати намагаються зробити все в їхній силі, щоб ці гроші були якнайшвидше передані до ООН.

Чи сьогодні, не в надто стабільній ситуації світових подій — змагань до політичного, економічного і культурного самовизнання окремих держав, які у своїх починах оглядаються на цю країну расово-етнічної злагоди, ЗСА можуть забути про свою провідну ролю та дозволяти собі на такий недостойний приклад?

Микола Руденко

ВЕРЕСНЕВІ НОТАТКИ

I

Україні пішов п'ятий рік. Дитина в цьому віці вже непогано ходить. Що ж до віку держави, то вона живе в іншому часовому вимірі — її вік вимірюється не роками, а століттями. І все ж новонародженій державі Україні також вистачило чотирьох років, аби звестися на власні ноги і самотужки вийти в широкий світ. Ще два роки тому сучасні пророки, який тепер називають політологами, віщували їй загибель: мовляв, зштовхнуться між собою східні реґіони з західніми, Україна розпадеться, а її складники не зможуть жити самостійним життям. Цього не сталося, навпаки, Україна, на відміну від інших країн СНД, виявилася доволі стабільною державою. Проблеми, на які вказували політологи, безумовно, існують, як існують проблеми в будь-якій країні, але вони вирішуються не за допомогою гармат. Часом чубаряться між собою депутати, трапляються навіть сутички демонстрантів з міліцією, але це лише підтверджує демократичні перетворення: справді ж бо, в яких демократичних країнах цього не трапляється?

Світова громадськість чудується надзвичайною терпимістю нашого населення, найнижча в світі зарплатня (10-15 дол. на місяць) не спричинилася до масового голоду, люди якось живуть і працюють. Звичайно, цим пишатися гріх, та все ж і промовчати про загальнонародну терпимість ніяк не можна: це було б гріхом іще більшим. Така терпимість пояснюється вірою в майбутнє України — і ніяк інакше. Сьогодні середня зарплатня в Україні становить 50 дол. на місяць. Це мало, дуже мало, але ж не слід забувати, що протягом останнього року вона зросла в 4-5 разів. Поволі загальмовується падіння виробництва, в деяких областях почалося його піднесення. Отже сьогодні належить говорити не про поглиблення кризи, а про болісний (часом нестерпно болісний!) вихід із неї.

Відрадно визнавати, що світ усе це помічає і з пошаною ставиться до нашого народу. Ось ми вже й прийняті до Ради Европи — організації держав, що ставить своєю метою розвиток демократичних принципів та утвердження прав людини. Я не мало сказав вельми критичних слів на адресу Олександра Мороза, але слід визнати: при всіх своїх недоліках він є послідовним українцем. У своєму виступі, що був присвячений прийняттю України до Ради Европи, Мороз проголосив знаменну фразу: „Український народ повертається в сім'ю европейських народів". Наголос зроблено на слові „повертається". В цьому здавалось би простенькому слові є широчінь, що охоплює трагічну історію нашої країни від середніх віків до сьогодні. Ми стали 37-ою державою, що увійшла до Ради Европи. За прийняття України проголосувало 35 держав. Це показує, як нас шанують і як нам вірять. Значна заслуга в цьому належить Президентові Леонідові Кучмі. Він не вміє красно говорити, зате вміє розумно й невтомно працювати. За своєю працездатністю Л. Кучма нагадує комп'ютер.

А проте нам не випадає надто вихвалятися досягненнями — їх покищо замало. Ось іду я поміж вживаними речами, розкладеними на бетонових сходах до Сінного базару (дуже стара назва) — речами, винесеними на продаж, щоб купити хліба. Тут можна знайти старі чайники, сокири, горщики — що завгодно. Люди, що продають цей злиденний крам, непогано зодягнені, добре виглядають. Починаєш розуміти: єдине, що в них лишилося — людська гідність, яку вони цінують понад усе. Послухайте, як відповідає на питання „навіщо ви це винесли?" чистенька, позірно навіть випещена старша жінка.

— А що накажете робити? Пенсія — два мільйони, а за квартиру щомісяця слід заплатити три мільйони. Та ще й їсти щось треба.

Жорстокий ляконізм у цих словах — стисліше не можна намалювати картину народного зубожіння. І все ж це стосується лише частини народу — міських пенсіонерів, що не зуміли знайти за містом шматка землі й виростити на ньому рятівну дещицю городини. На жаль, таких немало, їм держава трохи доплачує до пенсії, але за ту доплату прожити не можна.

Я тут ужив слово „народ", а чи можна так назвати сьогоднішнє населення України? Слова „нація" і „народ" є синонімами. Не вибровши власну, незалежну державність, нація зформуватися не здатна — є лише багатонаціональне населення, але ж не нація. У кого гострий соціяльний зір, той бачить: нація тільки нині почала формуватися. І ніяк інакше зформуватися вона не може, як тільки спільно долаючи злигодні, що є історично неминучі під час переходу від однієї економічної формації до цілком протилежної.

(Продовження буде)

Ярослав Гайвас

ЯСНІ І ТВЕРДІ ПОЗИЦІЇ

I

Доля не щадить ударів Президентові України Леонідові Кучмі. До клопотів, які він має з московською владою, долучилися останні важкі, знецінюючі його, не раз провокаційні атаки з приводу похоронної трагедії св. п. Патріярха Володимира. На московському відтинку після неоправданих і небезпечних для України домовлень у Сочі прийшло повідомлення, що Президент Кучма підписав „спеціяльний указ" про приєднання України до системи „спільної охорони зовнішніх кордонів СНД". Як відомо, московський уряд кермує, наказує односторонньо в тій так званій „спільній обороні спільних кордонів". Дивно, бо досі київський Уряд і особисто Президент Кучма категорично відмовлялися від фактичного передання українських державних кордонів під верховенство Москви. А в Криму появився знову відомий колишній командир Чорноморської фльоти адмірал Касатонов і заявив, що Чорноморська фльота „була, є і буде російською". Якщо так, то що вона має робити на землях і водах України? Це для нас найсуттєвіше.

В молодій українській державі багато дечого ще не є на своєму місці. Ще немає непорушних, рішучих законів, життєвої прагматичної свідомости, що в даній ситуації слід робити те, що каже закон. Часто через те невідомо, що можна й треба робити і хто це має робити. Трагічна подія, яка сталася на священному для українського народу місці коло собору св. Софії 18-го липня обурила український народ, стала важливою подією в опінії світу, яка свідчить, що в Україні ще немає того ладу і безпеки, які визнають факт нормального існування даної держави.

Ми не будемо застановлятися, хто більше чи менше винен у цьому. І по одному, і по другому боці барикади є винні. Силовим протиставленням похоронних обрядів не полагоджують. Ця подія — не епізод у довгій історії українського народу, попри який народ пройде і піде далі. Це травма, яка залишиться на нашому національно-державному організмі. А для українського народу і для кожної української людини в Україні і в діяспорі — це одна з тих важливих сторінок, з якої ми всі мусимо і будемо вчитися, і ще раз вчитися, як не треба поступати. Але з тієї трагедії виросло велике лихо для народу. Замість її глибоко пережити, осмислити, навчитися і зробити висновки, як іти далі, забагато українських провідних діячів пробує використати її для своїх особистих політичних цілей, або просто намагається за всяку ціну „поставити на своєму". Забувають, що основою оцінок у такій ситуації мусить бути добро народу і держави. Прикро, коли в обличчі національної трагедії стають воювати одні проти одних обвинуваченнями, закидами найрізноманітнішого змісту. Нині в гарячці після того, що сталося перед собором св. Софії у Києві 18-го липня, люди забувають, в яких умовах, в обличчі яких фундаментальних обов'язків і потреб ми знаходимося. Чи ті, що претендують бути народними провідниками направду не бачать тих загроз? Чи направду ми не можемо вийти на висоту історичного моменту і подивитися в майбутню далечінь?

З великим задоволенням треба ствердити, що Президент України Леонід Кучма у цей важкий для молодої держави і для нього самого момент, який цю державу очолює і веде, за неї відповідає, знайшов глибокі, адекватні існуючій дійсності, правдиві думки та слова. Як же легко було в тій дійсності сховзнутися до рівня тих, що засліплені трагедією, а ще більше своїми бажаннями та інтересами, накидалися на нього без міри, такту і знання фактів, а на кінець без критичного підходу до роблення висновків. Президент Кучма у тій ситуації сказав те, що повинен сказати Президент своєму народові. Ясно і без хитань. Сказав він це у своїх відповідях кореспондентам Укрінформу та Інтерфаксу України. А через них усьому українському народові та всім громадянам України.

(Закінчення буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Лариса М. Л. З. Онишкевич

„Бабусин дім" на сцені в Ню Йорку

...Внучка нишпорить на піддашші американського дому і знаходить писанку своєї української бабусі. Тієї дивної бабусі, яка давно забрила на американський континент. Пам'ятають, що вона чомусь покинула свою прекрасну чорну землю, як чорний хліб. Ніхто не знає звідкіля, ніхто вже не знає чому.

І залишився тільки спомин казки, яку розповідала внучці.

...Дівчина зайшла в ліс, коли пригналися туди потвори на конях. Не можна було від них утекти, заховатись. Всюди були їхні очі. Слідкували за всім. Потвори нищили село, доми і вбивали людей. Прибігши додому, застала ще батька, який встиг дочці сказати, щоб утікала туди, де безпечно...

Це була недокінчена казка бабусі. Ніколи було тоді слухати. А тепер уже нема кого слухати. Хіба шукати бабусині маленькі дивні різьблені коробочки, шукати її слідів, коли вже запізно дізнатися щось про історію роду.

Бабуся Галина була справді дивною, — каже сусідка. Та вона була прекрасною людиною, яка завжди чинила тільки те, що хотіла, і в що вірила. Сусідка розповідає про різні дивні картини:

...У молодої Галини і її чоловіка два сини. Більше дітей Бог не дає і вона дуже над цим боліє. Тоді вона сплітає з сухих галузок вінок і вішає на двері, щоб відхилити поганих духів. Коли чоловік не дозволяє таких поганських забобонів — вона виходить із дому, аж поки він остаточно піддається.

...Коли Галині хтось не сподобався, вона могла різними способами ту людину іґнорувати, немов би її вже не було.

...Галина мала дуже сильне почуття власної індивідуальности. Коли її чоловік удавався у біблійні читання і проповідування, вона протестувала, щоб не заходився біля її душі, бо її душа — це її власність.

...Коли чоловік Галини помер зимою у лікарні, побачили, що хтось відкрив у його кімнаті вікно. Всі знову підозрівали, що це в Галини якісь дивні звичаї...

Це такі віньєтки з життя Галини, її чоловіка і троє дітей. Так, була у них ще третя дитина — дочка, Катерина. Мама її несамовито любила. Та коли Катерина мала 18 років і почала волочитися з хлопцями, Галина викинула її з дому, бо це було проти її гідности. Тільки після кількох років Катерина прийшла на похорон батька, і тоді вже повернулася додому, бо вже була дозрілою і розуміла. І це вже у рідному домі у неї приходить на світ дочка Лі. З часом, історія повторяється, Лі також кидає рідний дім, а тоді повертається, коли бабуся на смертному ложі. Тоді вона вже також розуміє. І вона шукає ниток родинної історії. А вони різні.

Коли бабуся помирає, то залишає дім Катерині. Тій дочці, яку випросила і вимолила, яку не народила, тільки взяла від умираючої сусідки. А Катерина цього не знає; Катерина шукає бабусині родинні пам`ятки, шукає свого коріння. Але не так, як її брат, що використовує вишивки тільки для того, щоб мати кращі успіхи у кар'єрі, бо в той час етнічність була в моді...

Невеличкі родинні проблеми і вічні ускладнення відношень між батьками і дітьми, між сестрою і братами. Ускладнення особистих шляхів та індивідуального вибору і шукання себе. А при тім якась туга за прапочатком себе, шуканням незрозумілого та вже невідомого свого роду.

Всі ці картини подані без хронологічного порядку: від 1920-их років до 1983 року і в різний час поміж ними; всі вони поперeплітувані українськими піснями.

Автор п'єси — Юджінія Дженсен із Міннеаполісу. Її чоловік американець українського роді, роду Галини. П'єса написана на конкурс проголошеного Іміґрантським театральним проєктом. Із півтори соток п'єс директор проєкту Марсі Арлін вибрала 19, які представляють теми іміґрантів із 19 різних країн — від Арґентини і Китаю до Індії, Трінідаду, В'єтнаму й України. При допомозі театру Вайнярд, 309 Схід 26-та вул. в Ню Йорку, який дав приміщення, там відбуваються читання п'єс. „Бабусин дім" — дещо більше як читання, це майже справжня постановка дещо скороченого твору, йшла у тім театрі від 25-го до 27-го вересня ц. р., режисером була Ілейн Смит. Всі актори (включно з прекрасною грою Пеґґі Кавлс, яка дуже сильно передала Галину) — професійні та за дозволом профспілки грали без професійної винагороди.

Твір сам цікавий не тільки своєю українською ниткою, але і літературними якостями твору молодої авторки. Передана тут не тільки тема болю пересадженої людини, яка мусить покидати свою країну, бо чужі наїзники загрожують їй на власній землі; тут також тонке відчуття змагань особистостей серед рідних у сім'ї, тут менші і більші родинні зудари.

Михайло Ковальчин

ПАТРІЯРХ ВОЛОДИМИР БУВ ГОСТЕМ У НАШІЙ ХАТІ

Вістка про несподівану і загадкову смерть Патріярха УПЦ Київського Патріярхату Володимира (Василя Романюка) схвилювала усіх національно свідомих українців у цілому світі, незалежно від їх віровизнання. В додаток до подій, які мали місце 18-го липня ц. р. на Софійській площі в Києві, стали трагічно болючими для нас усіх, очевидно, крім українських комуністів та наших звироднілих яничарів-совєтофілів.

Дві жінки з Філядельфії були наочними свідками цих трагічних подій, де тисячі українських мирян відпроваджували на вічний спочинок свого улюбленого Пастиря — Патріярха. Їм рівно ж дісталось по кілька ударів по спині від звироднілих „правопорядників" цього мирного похоронного походу. Ці жінки зі сльозами в очах оповідають, як омонівці били, де попало, усіх без розбору — єпископів, священиків, вірних старших чоловіків і жінок, у тому числі й малих дітей, вживаючи лайки (на русском язикє), називаючи всіх бандеровськими фашистами й іншими назвиськами. Про правдивість ними сказаного свідчать фотографії цієї брутальної сваволі омонівців.

Насувається питання: хто дав доручення від нашого Уряду тим правовпорядникам, щоб у такий спосіб розправитись над мирними своїми братами і сестрами похоронного походу? Це ж не була якась політична маніфестація, яка відбувалася без дозволу Уряду. Це був мирний похоронний похід. Нема сумніву, що такий наказ вийшов від посадових компетентних урядових чинників. Президент Л. Кучма повинен негайно цю справу перевірити і винних відповідно покарати, щоб щось подібного більше не повторилося, бо це українському народові слави не приносить, а навпаки — ганьбу. Чужинецький світ потрактує нас, як варварів, які не доросли до самостійної держави. Це є вода на млин нашого північного сусіда — Росії, яка напевно через своїх церковних чинників та різного роду аґентів і наших хохлів доклала „своїх два ґрейцари" до „чорного вівтірка".

Ще більш цікавим є, що ніхто з членів нашого Уряду не взяв участи в похоронних відправах. Президент чомусь мусів виїхати до Білорусі, прем'єр-міністер Є. Марчук був дуже перешкоджений, а про голову Верховної Ради О. Мороза вже і говорити не доводиться, бо ж він, як атеїст, не визнає християнських похоронів. Для нього релігія — це обман народу. Так його вчили, і він вірний цій науці. Виглядає, що проводові України більше до смаку Українська Православна Церква Московського Патріярхату — митрополита Сабодана, аніж Українська Православна Церква Київського Патріярхату. Боже, дивні діла Твої! Боже, наділи провідників нашого Уряду більшим розумом, або пішли їх до німця по розум!

Я є католиком, не належу до конфесії, яка втратила свого Патріярха, але як християнин-українець не вмію собі пояснити такої звироднілої наруги над прахом святця українського Патріярха зі сторони урядових українських чинників. І тому ще раз уважаю, якщо Президент Л. Кучма не притягне винних, незважаючи, які посади вони займають, до належної відповідальности, то українська історія запише і самого Президента, як співвинного в тім „чорнім вівтірку".

Отець Василь Романюк від 2-го до 13-го травня 1989 р. був гостем у нашому домі, у Філядельфії. Він був усім знаний, як незламний борець за українську правду, за яку відбув 19 років заслання, належав до нескорених. Тому ми з дружиною були дуже раді гостити таку достойну людину.

З його цікавих оповідань ми дізналися, що він ділив долю і недолю в тюрмах з провідними діячами ОУН та старшинами УПА, в тому числі з деякими моїми друзями з рядів УПА, про яких він висловлювався з великим респектом, в загальному — він був великим прихильником боротьби УПА.

Кожного дня ми дискутували на різні теми, політичні чи релігійні, до пізньої ночі. Тому що він мав гарний дар оповідати, його хотілося слухати й слухати. Пам'ятаю, що під час дискусій я поставив йому питання: „Що спонукало Вас, отче, стати з католика православним священиком?" Він відповів: „Для мене, як християнина і українського патріота, віровизнання не грало великої ролі. Для мене було і є важливе, щоб Україна була вільною, а як вона буде вільною, то буде і вільною помісність української Церкви. Тому побільше нам потрібно національно свідомих священиків в усіх наших конфесіях. Користаючи з нагоди, став я православним священиком, в надії допомогти нашій Церкві стати окремо від Москви".

При тому треба сказати, що покійний був великим звеличником ідеї Андрея Шептицького — злуки українських церков в одну помісну церкву. Сказав, що в цьому напрямі повинні працювати всі — як церковні так і державні чинники. В тому часі мені довелося два рази возити о. Романюка з візитою до Митрополита Мстислава до Бавнд Бруку. Про що вони говорили там, мені невідомо, але вдалося зауважити, що його поворот не належав до веселих...

(Закінчення на стор. 3)

В Бразилії відзначено роковини незалежности України

Заходами Українського Пласту відзначено в Бразилії четверту річницю відновлення незалежности України.

Свято відбулося в місті Понта Ґросса, яке знаходиться на віддалі 120 км від Курітиби, столиці стейту Парана. Місто, яке нараховує 250,000 мешканців, положене на гористій зоні, зелені околиці якого нагадують наше гарне Підкарпаття.

День 24-го серпня ц. р. був соняшний і теплий, немов вся природа втішалася цим великим днем вже вільної України.

Цього дня в год. 12-ій розпочалося свято України на площі Барон де Бараула виставленням національних прапорів Бразилії і України. Під шатром пластуни розложили зразки українського мистецтва, привезеного з України Наталією Гучок: гуцульський топірець, вишивки, як також вишивки, магнітофонні стрічки з українською музикою, награні інж. Олександром Чечком при акомпаньяменті на фортепіяні композитора Івана Вовка, було також багато книжок нашої письменниці Віри Вовк, видані і перекладені нею на португальську мову. Від полудня аж до пізного вечора розлягалися мелодії української музики.

Пл. сен. Наталія Гучок, невтомна діячка і керівниця української недільної радіопередачі вже від шістьох років, в годинах від 1-ої до 2-ої по полудні, обійшла три місцеві бразилійські радіопередачі і в кожній виголосила коротку історію про річницю проголошення незалежности України.

Увечері дитячий гурток фолкльорної групи „Зоря" виконав кілька українських танців, які перехожа бразилійська публіка гучно вітала оплесками. Фільмувала свято телевізійна станція „Ґльобо".

Український Пласт і місцева громада сердечно вдячні ініціяторові свята пл. сен. Корнелієві Шмуликові, пл. сен. Н. Гучок, пластунам Михайлові Гринчишинові, Вірі Антонів, Сергієві Найді, Маркові Савчукові, Марсельові Савчукові, директорові Соутг Амерікан „Афіясан" Митрофанові Іваніву, Клодожіл-Рібейро дос Сантос і фолкльорним групам „Зоря" і „Чорногора".

Д-р Михайло Рубінець

ПОДІЇ

ЗАБАВА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тут заходами Управи Осередку Спілки Української Молоді ім. ген.-хор. Тараса Чупринки відбудеться традиційна осіння забава і вибір королеви осередку. Забава при звуках океcтри „Фата морґана" відбудеться у суботу, 14-го жовтня, початок о год. 9-ій вечора. Столи треба замовляти у клюбі „Діброва" — тел. (212) 473-2955

У ПАМ'ЯТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Ірвінґтон, Н.Дж. — Тут у неділю, 15-го жовтня, заходами 28-го Відділу Союзу Українок Америки, о год. 4-ій по полудні у залі Українського Народного Дому, 140 Проспект аве., відбудеться вечір у пам'ять Ольги Кобилянської. Участь в програмі вечора беруть: Леся Ткач, Таїса Богданська, Марта Савицька, Іванна Кононів і Марія Павловська. Рівночасно відбудеться виставка мистецьких творів Володимири Васічко і Христі Головчак-Дебаррі.

Труднощі Київської Духовної Академії

Київська Духовна Академія 1-го вересня 1995 року вступила в третій рік навчання після її відновлення 1993 року.

Сьогоднішній рік — ювілейний для академії, бо 380-ий з дня її заснування. Дня 21-го вересня в академічному храмі св. Івана Хрестителя відбулась урочиста акція відзначення цього ювілею та науково-богословська сесія присвячена цій даті. У доповідях ректора академії Єпископа Даниїла, професорів, доцентів та у виступах студентів відзначалося, що сьогоднішня академія УПЦеркви Київського Патріярхату є прямо спадкоємницею Братської школи, відкритої в Києві восени 1615 року, першим ректором якої став видатний український богослов, ігумен Михайлівського Золотоверхого монастиря і майбутній київський Митрополит Йов Борецький. Символічно, що храм та один корпус теперішньої академії розташовані на території цього монастиря, де довгі роки провадив пастирську працю Йов Борецький. Братська школа стала 1632 року Києво-Могилянською Колеґією, 1701 року — Києво-Могилянською Академією, а 1819 року — Київською Духовною Академією.

Наша академія найповніше зберігає дух, святість і національні традиції Братської школи. Усі без винятку предмети викладаються нині українською мовою, пильно і ґрунтовно вивчається історія Української Церкви від княжих часів до нині, студенти опановують філософію, богословіє, клясичні й сучасні мови, стилістику української мови, українську літературу, історію християнського мистецтва, візантологію, канонічне право, церковну археологію, гомілетику та інші дисципліни.

Цього навчального року кількість студентів з різних областей України збільшилась на понад 30 осіб. Вже минулого навчального року авдиторії академії і семінарії були переповнені, в гуртожитках було дуже тісно (в деяких кімнатах жило до 12 осіб). Цього ж року стало ще важче: щоб знайти додаткові місця для студентів, довелося перенести академічну бібліотеку в темне приміщення без вікон, деяким студентам запропоновано мешкати на приватних помешканнях поза академією. Тимчасом два великі корпуси академії на території Михайлівського монастиря, які були передані їй на початках 90-их років, силоміць зайняли т.зв. „християнський банк", крамниця для продажу картин „Брама" і бара.

Напередодні навчального року ректор Єпископ Даниїл з кількома викладачами пішли до Міської Ради Києва, щоб представити тяжке становище академії і семінарії для посадника Косаковського. Але ні він, ні його асистенти не те, що не прийняли ректора, а навіть не пропустили до бюра. Після жахливого побиття похоронної процесії патріярха Володимира чиновництво різних рівнів демонструє відкрите іґнорування і презирство до УПЦеркви Київського Патріярхату.

Одним з важливих чинників існування столичних українських православних шкіл — академії і семінарії — є безцінна допомога членів і жертводавців Українського Православного Товариства св. Андрія в ЗСА. Минулого року це товариство утворило при академії Стипендійну комісію і щомісяця надавало стипендії студентам, які найуспішніше вчилися. Усі студенти-стипендіяти Товариства св. Андрія особисто подякували своїми листами жертводавцям у ЗСА за їхню допомогу, яка дала їм можливість успішно закінчити 1994-95 шкільний рік і перейти на старші курси.

Збільшення числа студентів, помітне подорожчання життя, неґативне ставлення влади до Київського Патріярхату (й відповідно до його навчальних закладів) робить становище академії цього року ще важчим, ніж торік. Але ми мусимо вижити, щоб там не було, й дочекатися кращих часів. Наші студенти і семінаристи — це чудова українська молодь, готова на терпіння й труднощі, щоби здобути богословську освіту й служити рідному народові Словом Божим скрізь, куди Господь покличе кожного з них. Щиро дякуючи жертводавцям зі ЗСА і Канади за велику підтримку академії минулого навчального року, ректорат, викладачі та студенти просять наших дорогих братів і сестер на американському континенті не припиняти підтримки академії і цього року, бо матеріяльні спроможності академії зменшились, а число студентів значно зросло.

Звільнені від податку пожертви проситься надсилати на адресу: St. Andrew's Ukrainian Orthodox Society, 1023 Yorkshire Dr., Los Altos, CA 94024.

Дмитро Степовик
професор КДА і член
Стипендійної комісії

Хто стане спонзором цієї сирітки?

У нашому щоденнику з датою 19-го вересня ч. 177 ми писали про працю Товариства Допомоги Сиротам в Україні та можливість за 15 дол. місячно нагодувати, одягнути та післати до школи одну сирітку, що живе з дідусями або іншими членами родини. В часі нашої розмови з головою цього товариства Марією Йовик, вона залишила нам ряд сумних світлин сиріт, що шукають спонзорів. Неможливо було їх усіх в тому числі помістити. То ж містимо тепер світлину круглої сирітки з Гусятина, яка сидить на руках тимчасової опікунки з Товариства Допомоги Сиротам.

Може найдеться серед читачів „Свободи" хтось, хто стане спонзором цієї сирітки?

Подаємо адресу товариства в ЗСА, де можна отримати анкету на спонзорування та зголосити свою готовість заопікуватися сиріткою. Спонзорування дозволяє на звільнення від податків.

Адреса: „Orphans Aid Society", c/o Maria Yowyk, 129 Ridge Road, Douglaston, N.Y. 11363; tel.: (718) 423-4966.

ПАТРІЯРХ...

(Закінчення зі стор. 2)

Хочу додати ще й таке: 13-го травня 1989 р. відбувався 20-ий З'їзд Головної Управи Т-ва Вояків УПА ЗСА у Філядельфії. Мені, як голові цього Т-ва, дозволено запросити на нього о. Василя Романюка, на що він дуже радо погодився і своїм авторитетом вшанував наш З'їзд. На святковому бенкеті, при заповненій народом залі, він зложив гарний привіт та закінчив наше слово молитвою. 16 років тому ніхто з нас не думав, що наш З'їзд закінчує молитвою майбутній Патріярх УПЦ Київського Патріярхату — Володимир.

Тому за час одинадцятиденного перебування з о. Василем Романюком, майбутнім Патріярхом Володимиром, можу ствердити, що УПЦ Київського Патріярхату з приводу відходу у вічність свого Пастиря зазнала величезної втрати, а Україна втратила достойного Сина своєї землі. Якщо б український чорнозем зродив більше таких синів, як покійний Патріярх Володимир, то Україна давно була б вільною.

Траба згадати, що Патріярх Володимир належав до „трійки" церковних достойників, яких біла і червона Москва заслала на довголітні каторги на Сибір лише за те, що вони любили свою Церкву і народ. Ними були: Князь Української Католицької Церкви Андрей Шептицький та ісповідник Патріярх УКЦ Йосиф Сліпий. Їх було значно більше, та в короткій статті неможливо їх всіх вичислити. Українська спільнота і вірні УПЦ КП повинні вимагати від Президента Кучми і Уряду, щоб тіло Патріярха Володимира спочило на площі св. Софії, біля Ярослава Мудрого, де в майбутньому повинні бути поховані всі українські патріярхи.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що в суботу 21-го жовтня 1995 р., о год. 1:15 по пол. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

буде відправлена

ПАНАХИДА

за душі спочилих:

бл. п. ГАЛИНИ ОВСІЄНКО
бл. п. ВАСИЛЯ ОВСІЄНКО
бл. п. ЛЮБОМИРА ОВСІЄНКО

Колишніх приятелів покійних проситься про участь та молитви.

Ю. і О. СОСЕНКИ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ мого мужа

сл. п.
д-ра

ОЛЕГА КУДРИКА

будуть відправлені заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

18-го жовтня 1995 р.

в церкві St. Charles Borrmeo, Bloomington, Ind.;
Святої Трійці, Silver Spring, MD.;
церкві Христа Царя у Філядельфії, Па.

Прошу родину, приятелів, знайомих та Рогатинців про молитви за спокій душі покійного.

Софія Кудрик

ПОДЯКА

6-го липня 1995 р. на 91-му році життя упокоївся в Бозі наш найдорожчий і невіджалуваний МУЖ і БАТЬКО

сл. п.
пластун сеніор керівництва

ТИМІШ БІЛОСТОЦЬКИЙ

невтомний працівник для української молоді, церкви і громади.

Щиро дякуємо священикам, родині, приятелям і знайомим, які прибули на похоронні відправи та віддали останню пошану покійному.

Дякуємо всім, що особисто, телефонічно чи листовно висловили своє співчуття, за Служби Божі, квіти та пожертви на добродійні цілі в пам'ять покійного.

Щиро дякуємо Всечеснішим отцям: парохові Петрові Огірковi, Любомирові Мудрому, Богданові Карасеві та Стефанові Шубякові за відправлення Панахид, похоронних відправ, виголошення слів прощання, відпровадження покійника на місце спочинку та заупокійні Богослужби в 40-ий день.

Дякуємо Андрієві Чернякові, Іванові Федусеві та Мері Рот і церковному хорові за участь у Заупокійній Службі Божій. Дякуємо членкиням 35-го Відділу СУА за відмовлення вервиці.

Дякуємо за слова прощання під час Панахид, Заупокійної Служби Божої та тризни: оо. П. Огіркові, Л. Мудрому та Б. Карасеві; від Пласту пл. сен. Ю. Ференцевичеві, В. Гнатківському і В. Корназі; від 200 Відділу УНС. І. Пригоді; від приятелів побуту в Німеччині, Д. Олійникові; від родини Т. Дурбакові.

На нев'янучий вінок в пам'ять покійного зложили:

СВ. ЛІТУРГІЇ: Дж. А. Айодано, Дж. Аброзіо, П. Бабська, Р. А. Байлак, родина Батаглія, А. Безуб'як, М. Білейчук, П. А. Велканович, Ю. Вертипорох, Дж. С. Вітале, С. Вішка, Е. Волтерс, М. Геннесі, В. Глухий, Е. Госейн, П. Давд, родина Дженсіюс, П. Дзікі, М. Т. Дурбак, Дж. Елефанте, М. Ельяс, К. Затковська, Х. І. Карась, С. Карув, А. Каяфа, Дж. Коцопій, А. Кручова, О. Кузьмович, Н. Кулинич, О. З. Левицькі, родина Леш, родина ЛяПенна, І. Мачай (2), О. С. Менцінські, родина Мізур, Е. М. Мілянич, родина Міхалюк, Д. Мудра (5), М. А. Новосад, Я. Г. Оберишин, Н. Пальчинська, І. Поліщук, Е. Порендовська, Дж. С. Посид, І. Пригода, К. А. Провізіціо, В. Романцьо, А. М. Рот, Р. Руґґеро, М. Савицький, М. Сальзано, А. Сейні, родина Славін, СУА Відділ 35, М. Треш, Ю. Х. Ференцевич, Ф. Форка, Е. Чорний, В. Шаде, В. О. Шмауц, В. М. Шостак, А. Шутер, Т. Щудло, К. Яворська.

КВІТИ: Дж. Амброзіо, д-р В. Кабаш, Е. Насадюк, К. Насадюк, Співробітники Відділу С. О. і П. Ф. Дивізії 1181, Дж. В. Спампінато, д-р С. Шетті.

ЦЕРКВА ПОКРОВИ МАТЕРІ БОЖОЇ В ОЗОН ПАРК: По 200 дол.: Я. Яросевич, Співробітники Відділу С. О. і П Ф. Дивізії 1181; по 25 дол.: А. Бараболяк, В. Пестик.

ПЛАСТ в ЗСА: По 100 дол.: О. Білостоцька, Р. Галібей, д-р В. Т. Федорціви, Ватага „Бурлаків"; по 50 дол.: Б. Дурбак, М. Т. Дурбак, В. Корнага, О. Кузьмович, Л. Музичка, М. Савицька, Е. Чапельська, Л. Щур; по 30 дол.: Р. А. Байляк, М. М. Савицькі, д-р Я. М. Яримовичі; по 25 дол.: д-р І. Н. Макаревичі, Д. А. Олійники, Пластова Станиця Ню Йорк, Ю. Х. Ференцевичі; по 20 дол.: о. Л. Мудруй, Ю. Х. Навроцькі, Т. Щудло; по 10 дол.: А. Безуб'як, інж. С. Заброцький, М. Ковч, М. Л. Павлики, І. Пригода, У. Старосольська.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ: 50 дол.: 35-ий Відділ СУА Озон Парк; по 25 дол.: А. Дурбак, З. Левицька, С. Цегельська; 10 дол.: П. Н. Лисенки.

ФОНД „ГАНКИ КОРЕНЕЦЬ" при 2. К. УПС „Ті, що Греблі Рвуть": По 25 дол.: Е. Гойдиш, М. Дурбак; 20 дол.: Л. Пежанська.

Нехай Господь винагородить усіх щедрими ласками.

Дружина ОЛЬГА і ДІТИ

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 30-го вересня 1995 р. відійшла у вічність н а 68-му році життя в Торонто, Канада наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і СЕСТРА

бл. п.

НІНА МУДРИК-МРИЦ

народжена у Львові.

ПАНАХИДУ відслужено вечером у вівторок 3-го жовтня ц.р. в похоронному заведенні Кардинала при вул. Аннет в Торонто, а похорон відбувся в середу, 4-го жовтня ц.р. з церкви св. о. Миколая, на цвинтар „Проспект" в Торонто, Канада.

чоловік — РОМАН
діти — ЕРАСТ
— РОМАНА з чоловіком ЕРИКОМ
сестра — ВОЛОДИМИРА з чоловіком ЮРІЄМ
ближча і дальша родина в Україні, Бразилії, ЗСА і Канаді.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю 10-го вересня ц.р. відійшов від нас наш найдорожчий СИН, МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ДІДО

бл. п.
стейтовий поліціянт

РЕЙМОНД КАЩИНЕЦЬ

народився в м. Сколє на Україні.

ПОХОВАНИЙ на новому цвинтарі св. Андрія в Колчестері, Конн.

Залишив у глибокому смутку:
маму та дружину
дочок — ЛАРІ КУПЕР
— ДЕБОРУ КАЩИНЕЦЬ
брата — СЕМЕНА КАЩИНЦЯ
та внуків.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що дня 4-го жовтня 1995 р. відійшла у вічність на 90-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА І ТЕТА

бл.п.

ІРИНА ПЕЖАНСЬКА
з дому МАКАРУШКА

ПОХОРОН відбувся 7-го жовтня 1995 р. з собору Святих Володимира і Ольги на цвинтар св. Миколая в Чикаго, Ілл.

У глибокому смутку залишені:
донька — ДАРІЯ ЯРОШЕВИЧ з мужем МИРОНОМ
внучка — ХРИСТИНА ШВОРЦ з мужем МАЙКОМ
внук — МИРОН ЯРОШЕВИЧ
брат — д-р ЯРОСЛАВ МАКАРУШКА з дружиною МАРІЄЮ
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів бажаючі можуть складати пожертви на Пласт, курінь „Ті, що греблі рвуть".

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 28-го вересня 1995 р., відійшла у вічність на 37-му році життя в Торонто, Канада наша найдорожча ДОНЬКА

бл. п.

АРЕТА ДЕМКІВ-ГЛАДКИЙ

народжена в Торонто, Канада.

ПАНАХИДУ відслужено вечером 1-го жовтня ц.р. в похоронному заведенні Кардинала, при вул. Аннет в Торонто, а похорон відбувся в понеділок 2-го жовтня ц.р. з церкви Пресв. Евхаристії, на цвинтар „Проспект" в Торонто, Канада.

Батьки: ВОЛОДИМИРА і ЮРІЙ ДЕМКІВ
ближча і дальша родина в Україні, Бразилії, ЗСА і Канаді.

Потрібно допомоги

Джерзі Сіти, Н.Дж. — У ЗСА від 1991 року перебував молодий український талановитий скульптур Богдан Потягайло, родом з міста Городенки, Івано-Франківської области. У рідному місті закінчив початкову і середню школу, а вищі студії закінчив у Львівському Інституті Прикладного і Декоративного Мистецтва. Перебуваючи в ЗСА подорожував з міста до міста, влаштовуючи виставки, виконуючи різні замовлення для церков і культурно-освітніх центрів. У 1993 році на рекомендацію власника пам'ятникового заведення Кулінського з Ню Джерзі, переїхав до Вермонту, де почав свої перші спроби в граніті. Замовлення з Савт Бавнд Бруку, надгробного пам'ятника для родини Павловських успішно виконав, і в суботу, 30-го вересня їхав до Ню Джерзі на його посв'ячення. Одначе сталося зовсім інакше, як було заплановано — автомобільна катастрофа вкоротила життя цього талановитого молодого чоловіка. Помер у лікарні в Спрінгфілд, у четвер, 5-го жовтня, відправлено Панахиду та опісля перевезено тіло до Ню Йорку, а тоді далі до України. Там його зустріне молодший брат Славко і американський українець з Вермонту Роман Кокодиняк, які доставлять труну з тілом до Городенки.

До людей доброї волі за допомогою оплатити перевезення тіла в Україну звертається товаришка зі шкільної лавки Софійка Шатяківська. Допомогу можна надсилати до адвокатської фірми Андрія Міхняка, 1420 Walnut St. Suite 1000. Philadelphia, Pa 19102 тел. (215) 790-1700, факс (215) 790-0811

Вісті з Українського Музею в Стемфорді

Український Музей у Стемфорді, Конн., збагатився новими книжками та експонатами. Великою атракцією для відвідувачів є також саме приміщення Музею, величний палац, колишня резиденція владик, яку всеціло передав на потреби Музею Владика Василь Лостен. За його дорученням відновлено цілий будинок, зокрема мистецьки відреставровано прекрасну каплицю.

При нагоді відвідин Музею наші гості, особливо з України, в тому молодь вписали деякі свої відгуки: „Вражені красою і величністю Церкви і також Музею"; „Сподобались своєрідність і оригінальність Музею, прагнення українців на чужині зберегти культуру"; „Велика подяка вам, українцям на чужині, за збереження нашої дорогоцінної культури"; „Почуваємо себе тут, як у рідній оселі, рідному місті. Дуже велике дякую! Слава Україні!"; „Гарно, що є люди, які зберігають наше українське спадкоємство". Останніми відвідувачами Музею були наші молоді олімпійці, які брали участь в змаганнях у Ню Гейвен. Ними заопікувався Франк Стубань, знаний активіст у стейті Коннектікат, який привіз молодих змагунів до Стемфорду.

Заснування того Музею треба завдячувати Митрополитові Константинові Богачевському, а розбудові теперішньому Владиці В. Лостенові, який доложив багато труду та фінансових засобів, щоб влаштувати його. Поряд зі згаданою відновою будинку й каплиці, Владика закупив також цінну збірку народної ноші від п. Вергун та мистецькі твори від мистця Борачка. Очевидно, щира подяка належиться всім щедрим жертводавцям, які експонатами збагатили музейні збірки. Вдячна пам'ять належиться покійній Ірині Щербанюк за велику і дуже цінну мистецьку колекцію; свої твори подарували Музеєві також мистці Ірина Твердохліб та Стефанія Бернардин; д-р Климент Рогозинський передав музеєві збірки ікон, молитовників та взорів до вишивання, а д-р Богдан Сарачинський — колекцію писанок свого покійного брата д-ра Данила Сарачинського, високо оцінену на американських виставках.

Бібліотека Музею збагатилася дарами інж. Івана Жука, проф. Омецінського та поодинокими книжками від Миколи Вайди, Е. Садовського, д-ра Вінкентія Шандора, Зірки Гренджі Донської-Данилюк, проф. Івана Коропецького, Івана Фура, Франка Сисина, Юрія Луцького, д-ра Романа Смика. Постійно пересилає Музеєві свої видання Український Науковий Інститут Гарвардського університету. Усім шановним жертводавцям, які експонатами, книжками чи коштами допомагають в утримуванні та розбудові цих наших двох культурних установ, сердечна подяка.

Подаємо також до відома, що Владика Василь призначив бібліофіла о. Івана Терлецького директором музейної бібліотеки, яка тепер приміщується в колишньому будинку середньої школи. Там буде також дослідний науковий центр, де наші вчені матимуть змогу користати з цінної українознавчої бібліотеки Музею. В бібліотеці працюють також Любов Волинець і дві Сестри Служебниці. Упорядкування музейних експонатів займається Л. Волинець.

Усіх наших добродіїв і приятелів, любителів мистецтва та нашої культури запрошуємо стати членами Музею і тим самим прилучитися до будівництва української культури в діяспорі. Радо вітаємо відвідувачів Музею, а особливо нашу дорогу молодь.

Д-р Василь Ленцик,
директор

В АТМОСФЕРІ ЗАГАЛЬНОГО невдоволення вислідами відомої розправи О.Джей Сімпсона, якого оскаржувано в убивстві його колишньої дружини Ніколі Бравн-Сімсон і її приятеля Роналда Голдмана, деякі з членів лави присяжних почали виступати у засобах масової інформації з виясненням їхнього рішення. Троє з них — Бренда Моран, Джіна Росборо і Лайонел Краєр підкреслювали, що їхнє рішення не мало нічого до діла з сантиментальністю, расовістю чи іншими почуваннями. Тут справу вирішувалося на базі доказів представлених прокуратурою, які на думку лави присяжних в загальному мали забагато сумнівних прогалин і неточностей.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МІХАЛ ТАСЛЯК член УНС Відд. 123-го Т-ва ім. св. Марії в Скрентоні, Па. помер 2-го липня 1995 року на 70-му році життя. Нар. 1924 року в Скрентоні, Па. Членом УНС став 1942 року. Залишив у смутку дочку Анну Кінгслі та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 7-го лютого 1995 року на катедральному цвинтарі в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ АБРАМОВИЧ член УНС Відд. 164-го Т-ва ім. М. Грушевського в Бервику, Па. померла 3-го червня 1995 року на 65-му році життя. Нар. 17-го липня 1929 року в Бервику, Па. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку мужа Стенлі. Похорон відбувся 5-го червня 1995 року на цвинтарі св. Станистава у Вайтсборо, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Тимко Бутрей, секр.

ВОЛОДИМИР БУРАК член УНС Відд. 484-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Н.Й. помер 29-го квітня 1995 року на 81-му році життя. Нар. 8-го листопада 1913 року в Честері, Па. Членом УНС став 1942 року. Залишив у смутку сина Богдана і невістку Джоен, дочку Анну і зятя Юрія Бойчука, четверо внуків, брата Франка на Фльориді і сестру Марію на Україні. Похорон відбувся на цвинтарі укр. кат. церкви св. Володимира Великого у Вайтстоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАГДАЛИНА КАХНІЙ член УНС Відд. 292-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 19-го червня 1995 року на 97-му році життя. Нар. 1897 році в селі Хлопчиці, пов Самбір, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку сина Михайла, дочку і зятя Ольгу і Михайла Ніньовських, внуків — Юрка, Романа і Зірку Ніньовських; Стефана, Михайла і Карольку Кахній, правнучку Роксоляну Дужу. Похорон відбувся 23-го червня 1995 року на цвинтарі св. Ядвіґи в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Ірена Прийма, секр.

ОЛЕГ ЗЕНОВІЙ ХОМА член УНС Відд. 290-го Сестрицтва Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в Балтиморі, МД помер 23-го січня 1995 року на 47-му році життя. Нар. 24-го квітня 1947 року в Ансбаху, Німеччина. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку дружину Шарон, батька Михайла і матір Марію, дві дочки Гетер і Христину Лемастер, брата Романа з родиною і кузинку Уляну Козакевич в Німеччині. Похорон відбувся 23-го січня 1995 року на цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі МД.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Хома, секр.

ЙОСИФІНА МОКРА член УНС Відд. 221-го Т-ва ім. св. Михаїла в Ром, Н.Й. померла 8-го травня 1995 р. на 85-му році життя. Нар. 6-го вересня 1910 р. в Ром, Н.Й. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку дітей Данила і Давида. Похорон відбувся 10-го травня 1995 року на місцевому цвинтарі в Ром, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Естер Фатюк, секр.

ОСИП КАРПІНСЬКИЙ член УНС Відд. 146-го Т-ва ім. Івана Франка в Воррені, Миш. помер 13-го червня 1995 року на 71-му році життя. Нар. 1923 року в селі Савчин, повіт Сокаль, Україна. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Софію, дочку Марію Петрович з мужем Степаном та дітьми Марком, Михайлом, Лорою і Давидом; сина Богдана з дружиною Сильвією й дітьми: Миколою і Йосифом та дальшу родину в Польщі і Україні. Похорон відбувся 15-го червня 1995 року на цвинтарі Воскресіння в Мт. Клеменс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Григорій Корб'як, секр.

ОСИП ПАЩАК член УНС Відд. 266-го Т-ва ім. Івана Франка в Амстердамі, Н.Й. помер 15-го червня 1995 року на 74-му році життя. Нар. 1920 року в селі Ярославичі, Зборів, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Стефанію та дочку Лесю з мужем Кені і внука Марка, як також ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 17-го червня 1995 року на цвинтарі св. о. Миколая в Амстердамі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Володимир Варшона, секр.